

HANDLINGSPLAN SMÅLANDS SKOGSSTRATEGI 2022-2025

INLEDNING

Här följer de konkreta insatser som föreslås för att bidra till att realisera strategierna och undanröja de hinder som ligger i vägen för att vi ska kunna utveckla och ta tillvara de olika värden som skogen ger på bästa sätt.

Insatserna genomförs och finansieras på olika sätt inom aktörernas verksamheter, och med olika grad av samhandling. Insatserna är kopplade till respektive delstrategi. Arbetet med att genomföra handlingsplanen leds av en styrgrupp, gemensam för skogs- och trästrategierna. En arbetsgrupp prioriterar, bereder och kommunicerar löpande insatser tillsammans med Samordnaren som har det övergripande koordineringsansvaret för aktiviteterna. Årskonferensen är ett forum för alla intressenter och intresserade att diskutera och utveckla strategins genomförande. Strategierna arrangerar även andra forum för idéer och diskussion om hur Smålands skogar får värden att växa.

1 Öka attraktiviteten kring den småländska skogen och stärk kompetensförsörjningen inom skogsbruk och skogsindustri

1.1 Utveckla samarbete inom innovation, forskning och utveckling inom skog och skogsindustri

Arbetet i den ursprungliga aktiviteten har resulterat i ett samarbete mellan Linnéuniversitetet (Lnu), Sveriges lantbruksuniversitet (SLU), Skogforsk kallat Skogs- och träcentrum Syd (STCS) samt projektet Kompetensväxel i skog och trä (KVIST) där även Träcentrum och Jönköping university (JU) ingår. Aktiviteten kvarstår och består i att utifrån behov som uppstår i strategierna, STCS och projekt, samverka för att utveckla forsknings- och utvecklingsarbete. Innovations- och företagsstödjande organisationer ska, där det är lämpligt, i så hög utsträckning som möjligt involveras i aktiviteter och projekt i skogs- och trästrategierna. *Ledningsgruppen prioriterar insatser. Samordnaren ansvarar för insatsområdet. Åtgärder genomförs i samverkan med bl.a. strategiernas intressenter.*

1.2 Etablera en regional mötesplats för skogsfrågor

En mötesplats i form av årligt återkommande forum, Årskonferensen, för att lyfta aktuella frågor och uppmärksamma och sprida exempel på goda insatser. Alla perspektiv som omfattas av skogsstrategin kan ingå som grund för teman för mötet. Intressenter ska ges möjlighet att föreslå tema för årskonferensen. Samordning med motsvarande aktivitet inom trästrategin. *Samordnaren ansvarar för insatsområdet. Åtgärder genomförs i samverkan med bl.a. strategiernas intressenter.*

1.3 Stärk dialog om kompetensförsörjning

Stärk dialogen mellan utbildningsaktörer på alla nivåer och näringslivets aktörer. Syftet är att säkra den långsiktiga kompetensförsörjningen inom skogliga arbetsområden. Dialoger kopplas till regionernas och utbildningsaktörernas kompetensförsörjningsarbete, utbildningar och programråd. Regionerna får i uppdrag att genomföra dialogmöten utifrån de frågor som är mest aktuella just nu. Främsta syftet är att fånga upp behov och önskemål från branschen. Insatsen bör göras gemensamt eller samordnat i de tre regionerna. Särskilt fokus bör finnas på ökad jämställdhet och mångfald.

Regionorganisationerna ansvarar för insatsområdet. Åtgärder genomförs i samverkan med bl.a. relevanta utbildningsaktörer och näringslivets aktörer. Insatsen samordnas med motsvarande insatser för träindustrin.

1.4 Insats för ökad jämställdhet

En avsiktsförklaring är antagen av skogs- och trästrategiernas intressenter. En arbetsgrupp har bildats som ansvarar för planeringen av arbetet. Insatsens mål är skapa resurser för ett systematiskt förändringsarbete genom t.ex. tillgång till utbildning, uppföljningar, verktyg och erfarenhetsutbyte om jämställdhetsarbete och vinster med ökad jämställdhet. Strategiernas intressenter ska stödja andra småländska organisationer och företag inom skog och trä att långsiktigt förbättra jämställdheten. Prioriterade insatsområden är yrkesliv, utbildning och skogsägare.

Jämställdhetsarbetet ska också bedrivas i alla andra tillämpliga insatser inom strategiarbetet.

Samordnaren och arbetsgruppen ansvarar för insatsområdet. Åtgärder genomförs i samarbete med strategiernas intressenter, skogsnäringen, träindustrin, utbildningsaktörer och skogsägare.

1.5 Kommunikation av insatser inom skogsstrategin

Skogsstrategins legitimitet, måluppfyllelse och spin-off effekter beror till stor del på kommunikation. Många aktiviteter pågår på olika håll i Småland, men kopplingen till Smålands skogsstrategi saknas ibland eller är otydlig. Insatsen syftar till att öka engagemang, nyfikenhet och delaktighet.

Strategiernas kommunikationsarbete ska fokusera på att sprida goda exempel, små som stora aktiviteter, och att sammanlänka det som händer i Småland. Både digitala verktyg och personliga möten i skogen är värdefulla i arbetet. Kommunikationsresurs och kommunikationsplan behövs.

Samordnaren ansvarar för insatsområdet, Åtgärder genomförs i samarbete med strategiernas intressenter.

1.6 Samordna initiativ för att öka skolungdomars intresse för skog

Många aktörer och initiativ arbetar med att öka ungdomars intresse för skog samt utbildning och arbete inom skogssektorn. Ett ökat samarbete skulle kunna ge större effekt och nå många. Dialogen med aktuella projekt och verksamheter utvecklas i syfte att växla upp arbetet där det behövs, sprida lyckade projekt och utöka samverkan där så önskas. Exempel på aktuella projekt och verksamheter är Smålands skogsgymnasier, Skogen i skolan, Husebys satsning på skog, Mot nya höjder, Skolprojektet i Vimmerby. Skogs dagar och andra inspirationsaktiviteter för allmänhet och skolklasser har också en viktig funktion i sammanhanget. Aktiviteten omfattar dialog med berörda aktörer om ökat samarbete och om bidrag för att skapa resurser för gemensamma insatser, t.ex. demonstrationsgårdar, studiebesök, material etc.

Samordnaren ansvarar för insatsområdet. Åtgärder genomförs i samarbete med bl.a. pågående initiativ, skogsgymnasierna, skogsföretagen, Skogsstyrelsen, Lnu

2 Öka förädlings- och innovationsgraden

2.1 Stärk Smålands roll inom utvecklingen av cirkulär bioekonomi

Syftet med insatsen är att bättre kunna ta tillvara och dra nytta av de möjligheter som finns, både affärsmöjligheter och forskningsmedel. Insatsen omfattar små- och storskaliga verksamheter i skogen och träindustrin. Strategierna bevakar möjligheter till att aktivera strategins intressenter i initiativ och initiera aktiviteter, samarbeten och projekt för att stärka skogsbruket och träindustrins position nationellt och internationellt.

Ledningsgruppen prioriterar insatser. Samordnaren ansvarar för insatsområdet. Åtgärder genomförs i samarbete med bl.a. strategiernas intressenter, innovationsaktörer, skogsnäringen och träindustrin.

2.2 Öka användningen av småländskt trä

Syftet är att stimulera träbyggnad och annan användning av småländskt trä. Insatser genomförs i samarbete med andra aktörer och företag; Smart Housing Småland, Träcentrum, Svenskt Trä, nätverket Trästad, Träbyggnadskansliet, byggföretag, byggmaterialtillverkare. Insatsen omfattar även småskalig träförädling. Insatsen innebär bevakning av möjligheter till att aktivera strategins intressenter i initiativ och medverka till aktiviteter, samarbeten, forskning och projekt. Ökad användning av trä kan stärkas genom gemensamt informationsmaterial om träets fördelar och att gynna trä vid offentlig upphandling.

Ledningsgruppen prioriterar insatser. Samordnaren ansvarar för insatsområdet. Åtgärder genomförs i samarbete med strategiernas intressenter, regionala och nationella aktörer, företag

2.3 Öka användningen av ny digital teknik och automation i skogs- och träsektorerna

Det finns många pågående initiativ som rör hantering av digital information och automation, och dessa skulle behöva spridas och integreras för att öka affärsnytta och effektivare hantering av data och information. Digitaliseringen påverkar all verksamhet inom skog och träindustri. Det är särskilt viktigt att arbeta för att öka förutsättningarna att alla olika aktörer inom skogsnäringen kan skapa nytta av digitaliseringens möjligheter. Insatsen innebär att öka kunskaper, inspirera, samordna och sprida initiativ inom digital teknik och automation. Aktiviteten genomförs i form av dialogmöten, seminarier, studiebesök och kommunikation samt i utvecklingsprojekt.

Samordnaren ansvarar för insatsområdet. Åtgärder genomförs i samarbete med strategiernas intressenter, regionala och nationella aktörer, företag.

3 Öka produktionen och variationen för att nyttja en större del av den småländska skogens potential

3.1 Regional samling för ökad hållbar skogsproduktion

Gemensam satsning för aktiv skogsskötsel med fokus på klimatanpassning och hållbar skogsproduktion. Inspiration och ökad kunskap hos såväl skogsägare som rådgivare förmedlas genom goda exempel på ökad hållbar produktion genom aktiv skogsskötsel, förädlad plantmaterial, bevarande av natur- och kulturvärden, åtgärder för att minska effekter av skadegörare och klimatförändringar och användning av ny teknik/metoder. Syftet är att stimulera till en aktiv skogsskötsel där alla aktörer bidrar till att delge varandra kunskap. Aktiviteten har en tydlig koppling till genomförandet av det så kallade 88 punkts programmet samt skogliga målbilder. Det krävs ökad samordning av olika aktörers insatser för att få ett stort genomslag. Insatsen innebär samordning och gemensam kommunikation och kunskapsspridning. Ett dialogmöte arrangeras som ett första steg i arbetet.

Skogsstyrelsen ansvarar för insatsområdet. Åtgärder genomförs i samarbete med bl.a. samordnaren, skogsbrukets aktörer, skogsägare, utbildningsanordnare, nationella skogsskadecentrat och forskningsinstitutioner.

3.2 Utveckla Asa försöks- och tillväxtpark

En kraftfull satsning på att utveckla samarbetet/forskningsmiljön/mötesplatsen kring målbilder, variationsrikt skogsbruk, hyggesfria metoder, blandskog, ståndortsanpassning, skog/vilt och ökad produktion. Anläggande av nya och utvecklande av befintliga demoslingor/demonstrationsplatser för teknik och metodutveckling i skogsbruket, skötlelexempel kring skogsproduktion, miljöhänsyn samt skogens och viltets påverkan på foderproduktion och skador är viktiga delar. Parken kan utgöra ett nav för skogsägare och skogligt yrkesverksamma att besöka för utbildning och en arena för att mötas

och diskutera aktuella frågeställningar. Aktiviteten innefattar samordning av behov och initiativ för att utveckla verksamheter där Asa och andra skogliga demonstrationsområden kan utgöra en resurs. Asa och demoområden utgör en viktig resurs för genomförandet av flera aktiviteter i handlingsplanen.

Samordnaren ansvarar för insatsområdet. Åtgärder genomförs i samarbete med bl.a. SLU, Lnu, Södra, Skogsstyrelsen, Sveaskog.

3.4 Arbeta för ökad avsättning och förädling av lövvirke och stimulera intresset för lövskog- och ädellövskogsskötsel.

Stimulera projekt och aktiviteter kring produkter, marknad, avsättning och matchning av lövvirke. Stöd utvecklings- och kompetensprojekt för att förbättra förutsättningarna för ökad lövskogsskötsel och stimulera skogsägarna genom riktade kunskapshöjande åtgärder och rådgivning. Exempel på områden som kan vara aktuella att arbeta med är de lövrika bestånden uppkomna efter stormarna Gudrun och Per, ekskogarna i östra Småland, Vätterbranterna och bokskogen runt Åsnen. Det är viktigt att erfarenheterna från tex det regionala projektet Lövsuccé och kunskap från det nystartade forskningsprogrammet Rikare lövskog tas till vara och stärker lövskogsbruket. För skogsägare är affärsmöjligheterna en förutsättning för att satsa på lövskog. En fungerande lövvirkesmarknad behövs genom initiativ som främjar innovation och företagande baserat på lövträ. Större Produktion av lövvirke i Småland främjar tillväxt och minskar även importbehov av råvaror till träindustrin. Insatsen innebär bevakning av möjligheter till att aktivera strategins intressenter i initiativ och medverka till aktiviteter, samarbeten, forskning och projekt. Flera initiativ i södra Sverige har startats som är lämpliga att samverka med.

Samordnaren ansvarar för insatsområdet. Åtgärder genomförs i samarbete med bl.a. SLU, Lnu, Skogforsk, Träcentrum, skogs- och träföretag samt mångbruksföretag.

3.5 Samverka för en fungerande infrastruktur

Öka samordningen för att säkerställa att skogsnäringens behov beaktas i den regionala planeringen. Relevanta aktörer är skogssektorn, Regionerna, Länsstyrelserna och Trafikverket. Förutom att stärka dialogen om behov och möjliga lösningar kan en utökad samverkan ge större kraft i påverkansarbetet när det gäller prioriteringar nationellt. Gäller både vägar/järnvägar, mobiltäckning/bredband och vatten/elförsörjning. Insatsen innebär bevakning av möjligheter till initiativ och samarbeten för att utveckla infrastrukturen. *Samordnaren ansvarar för insatsområdet.*

Åtgärder genomförs i samarbete med bl.a. regionorganisationerna, Länsstyrelserna, Trafikverket och skogsnäringen.

4 Stärk det lönsamma företagandet på skogsgården

4.1 Kompetenssatsning för att stärka skogsägaren som företagare

Syftet är att höja kunskapen hos skogsägarna för att få effektivare och mer lönsamma skogsbruksföretag och möta förändringen i att fler skogsägare är beställare av tjänster snarare än självverksamma på sin skogsfastighet. En diversifiering av skogsbruket fordrar kunskaper inom områden utanför det traditionella skogsbruket. En av målgrupperna bör vara nya skogsägare och utbor, men också övriga för generell kompetensutveckling i ekonomi, marknad, förvaltning, diversifiering/mångbruk, upphandling av tjänster, ägarskifte och skogsskötsel samt för utveckling av digitala verktyg/ underlag. Insatsen innebär bevakning av möjligheter till initiativ och samarbeten för att utveckla i riktade utbildningsinsatser i form av kurser, exkursioner, informationsdagar och demonstrationstillfällen. Insatser kan genomföras i samarbete med andra regioner.

Åtgärder genomförs i gemensam insats av Skogsstyrelsen, LRF, Hushållningssällskapet, Linnéuniversitetet och skogsbrukets aktörer.

4.2 Involvera det företagsstödjande systemet för affärsutveckling och innovation i skog och trä

Mångbruksföretagen behöver utöver grundverksamheten även arbeta med affärsutveckling, marknadsföring, logistik och resurshantering för att ge ekonomisk bärighet. För små företag kan samarbete och kooperativ verksamhet ge möjlighet till utveckling. För att trygga möjligheterna för fler skogsföretagare och andra på landsbygden krävs ökade satsningar på riktad företagsrådgivning till dem som vill satsa på att utveckla sina gårdar. Insatsen innebär att utveckla kontakter och öka ömsesidig kunskap mellan mångbrukare och företagsstödjande systemet.

Regionerna ansvarar för insatsområdet. Åtgärder genomförs i samverkan med bl.a. Coompanion, Almi och Science parks, Projektet Skogens kraft, LRF, Södra, länsbygderåden, Tillväxtverket, enskilda näringsidkare.

4.3 Skapa förutsättningar för en långsiktig organisering och utveckling av skogligt mångbruk Syftet är att fortsätta stärka de entreprenörer som vill utveckla annan verksamhet med skogen som bas genom att utveckla; organisering, företagidentitet, samarbete, kompetensutveckling, innovation och affärsutveckling. Projektet Skogens kraft har potential att utvidga verksamheten till andra regioner och behöver stöd för att vidareutvecklas efter projektets slut.

Samordnaren ansvarar för insatsområdet. Åtgärder genomförs av ledningsgruppen för Skogens kraft, och Smålands regioner.

4.4 Idésmedja för skogsgårdens utvecklingspotential

För att möta morgondagens utmaningar behövs nya förslag/tankar hur skogens olika värden kan utvecklas för att öka gårdens lönsamhet. En idésmedja inom den regionala skogsstrategin öppen för organisationer, myndigheter, regioner och akademi. Det kan exempelvis handla om att identifiera nya idéer, inspirerande föreläsare, erbjuda seminarier och webbforum, för att sprida information och ny kunskap till skogsgården. Idésmedjans utgångspunkt blir att testa och sprida olika idéer som kan stärka det lönsamma företagandet på skogsgården över tid.

LRF Jönköping & Sydost och samordnaren ansvarar för insatsområdet. Åtgärder genomförs i samverkan med bl.a. skogligt intresserade organisationer och personer som vill vara med och bidra med olika lösningsinriktade idéer och förslag.

5 Bevara och stärk våra naturvärden, vårt gemensamma kulturarv och friluftslivet

5.1 Samordna arenor för regional dialog om natur- och kulturvård

Det finns flera arenor som arbetar med dialog inom natur och kulturvård med olika inriktning och med olika aktörer. Det finns behov av att samla alla aktörer för att öka förståelsen och respekten för varandra på olika nivåer i organisationerna. Exempel är fornlämningar (se dock 5.4), artskyddsfrågor, bevarande av skogliga värdekärnor, mera löv, återvätning samt grön infrastruktur. Ett sätt att möta behovet är att utveckla de befintliga skogliga distriktsråden och öka samordningen mellan länens distriktsråd. Fler aktörer kan behöva delta i distriktsråden än idag för att täcka in behovet av samverkan.

Skogsstyrelsen ansvarar för insatsområdet. Åtgärder genomförs i samverkan med länsstyrelserna, LRF, skogsbrukets aktörer, Naturskyddsföreningen m.fl.

5.2 Skapa inspiration och modeller för ökade natur, kultur och friluftsvärden

a) Pilotprojekt och åtgärder för mer naturvårdande skötsel

Skapa pilotprojekt och exempel för inspiration till aktiviteter eller åtgärder för bevarande, skötsel och utveckling av våra värdefulla natur-, kultur- och friluftsvärden. Projekt och exempel utvecklas genom samarbete mellan markägare, myndigheter och skogs- och lantbruksaktörer för att nå fram till bästa möjliga naturvärde. Det påbörjade projektet "Nyskapande naturvård" är ett exempel på insats i detta område. Det syftar till att öka engagemang, kreativitet och samarbete. Det finns flera angelägna värden och strukturer i Småland där det finns behov av insatser; Kalkbarrskogar, skötsel av NS-bestånd, skyddsvärda träd/evighetsträd och deras efterträdare, stråk med friställda lövträd och buskar utmed kantzoner och skogsbilsvägnätet, hyggesfritt och kontinuitetsskogsbruk, mer löv och tall, blomrika gläntor. Goda exempel kommuniceras genom reportage som sprids både via skogsstrategins kanaler och de ingående aktörernas kanaler. Det finns också stora behov av skötselinsatser i skyddade områden för att behålla de naturvärden som motiverade skydd.

Strategierna ska verka för att öka skötsel och utveckla metoder för god och effektiv skötsel av skyddade områden och andra områden med höga natur, kultur och friluftsvärden.

Genomförs i projektform där markägare inom skog och jordbruk, länsstyrelserna, Jordbruksverket, Skogsstyrelsen, markägarorganisationer och skogsnäringen m.fl. ingår.

b) Skapa demonstrationsobjekt för ökade natur-, kultur- och friluftsvärden

Grön infrastruktur kan gå hand i hand med en varierad produktion med aktiviteter som variation, försöks- och tillväxtpark, klimatanpassat skogsbruk, informationsinsatser, rådgivning, samverkan och balans mellan foder och hjortvilt. Syftet är att öka kunskap och inspiration till åtgärder för variation i trädslag, sammanhängande strukturer och skötsel som kan bidra till både naturvärden och produktion. Insatsen kan genomföras som demonstrationsområden eller visningsfastigheter, där anpassade åtgärder genomförs och visas tex med temat lövskog, värdefulla strukturer, åtgärder vid vatten och våtmarker liksom kulturvärden och friluftsliv. Insatsen fordrar samplanering och samråd mellan inblandade parter, stimulering till frivilliga insatser, samordnad rådgivning, information, bidrag till åtgärder/skötsel, engagera markägare för att ett mer variationsrikt skogsbruk och en förbättrad Grön infrastruktur ska uppnås. Insatser: Testa arbetssättet i en värdeakt per län, utveckla gemensamt arbetssätt mellan Länsstyrelser, Skogsstyrelsen, markägarorganisationer och viltförvaltningsdelegationer.

Länsstyrelserna, Skogsstyrelsen och Södra ansvarar för insatsområdet.

5.3 Insats för att stärka förutsättningarna för friluftsliv och turism

a) I andra regioner finns stiftelser som stödjer drift och kvalitetssäkring av leder. Insatsen innebär att undersöka förutsättningarna för att skapa en småländsk friluftsstiftelse (Småländska landskap) för att utveckla ett gemensamt koncept för låglandsleder som följer kvalitetskriterierna i det nya nationella ramverket för vandringsleder. Även leder för ridning och cykel bör hanteras och områden för rekreation kunna utvecklas.

Samordnaren ansvarar för insatsområdet. Åtgärder genomförs i samverkan med Regionerna, länsstyrelserna, kommuner, andra ledansvariga organisationer och företag.

b) Skapa samarbete för utveckling av vandringsleder och naturturism i Småland. Den finns många aktörer som har intressen i vandringsleder men det finns brister i samordning och stöd. Naturnära turism kan utvecklas för att ge nya inkomster för skogsägare och lokala entreprenörer genom spridning av erfarenheter. Bred samverkan behövs mellan de olika offentliga aktörerna, turismorganisationerna, skogsägare och entreprenörer samt även med regionerna som gränsar till Småland. Viktigt att även inkludera föreningar och friluftorganisationer och även att få med aspekten att många nya grupper söker sig ut i naturen i spåren av Corona. Insatsen innebär

samordning och dialog mellan berörda parter samt initiering av projekt för att utveckla leder och samarbeten.

Samordnaren Regioner och länsstyrelserna ansvarar för insatsområdet. Åtgärder genomförs i samverkan med LRF, Smålands länsturismorganisationer, kommuner, Linköpings- och Växjö stift, besöksnäringstreprenörer samt ideella föreningar.

5.4 Minskade skador på skogliga kulturmiljövärden

För att minska skador på fornlämningar och kulturmiljöer fordras en samsyn och samarbete mellan myndigheter, skogsnäring och skogsägare. Alla parter bör delta i forum för dessa frågor. Arbetet har tydlig koppling till målbildsarbetet och till utbildning och kompetensutveckling enligt 1.1. Kunskap behöver spridas till de aktörer som påverkar skogliga åtgärder. Insatsen innebär att inkludera skogsnäringen i forum för fornlämningar och kulturmiljöfrågor samt att samarbeta i att sprida kunskaper till skogsbruket.

Skogsstyrelsens och länsstyrelsernas Kulturmiljö Syd ansvarar för insatsområdet. Åtgärder genomförs i samverkan med bl.a. markägarorganisationerna, skogsnäringen och maskinentreprenörer.

5.5 Utveckla samverkan kring skydd och skötsel av värdefulla vattnet i skogen

Hav, sjöar, vattendrag och våtmarker behöver värnas och vårdas för en god vattenkvalitet genom att:

- a) Skapa lövdominerade kontinuerligt bevuxna och tillräckligt breda skyddszoner utan markberedning utmed vatten och våtmarker.
- b) Undvika körskador och diken nära vatten och våtmarker.
- c) Vatten och våtmarker återväts, restaureras och anläggs.

Kompetenssatsningar och informations spridning behöver genomföras inspirerat av arbetet i GRIP on LIFE med demonstrationsytor med vattendragsslingor, vandringar, visning av återvätningsåtgärder (se t.ex. LIFE to Admire, Helge Å Model Forest) och liknade, samt utföras i samklang med målbildsarbetet enligt 3.1. Asa och andra demonstrationsområden (se 3.2) bör också användas för att visa på återvätning och bra hänsyn till vatten i skogen, liksom detaljerade s.k. blå klassning i gröna skogsbruksplaner. Det är viktigt att nå ut till många entreprenörer, planerare och markägare. Insatsen innebär samarbete i att ta fram information och inspiration i utbildningar, kurser, informationsträffar, exkursioner och användning av demonstrationsobjekt.

Skogsstyrelsen ansvarar för genomförandet i samverkan med markägarorganisationer, länsstyrelserna och andra intressenter.

5.6 Tätortsnära skogsbruk, skyddade områden och hänsyn till sociala värden

Syftet är att i anslutning till tätorter stötta och uppmuntra kommunerna att planera skogsbruket på sina fastigheter för ekonomi, naturvärden, kulturmiljövärden, friluftsliv och besöksnäring. För kommuner är det en stor utmaning att klara alla de förväntningar och mål som berör deras skogsmark. Hänsyn och konsekvenser berör förutom naturvård och friluftsliv allt från ekonomisk avkastning, mark för bostäder och verksamheter, till attraktiva boendemiljöer, kulturvärden och ekosystemtjänster. Stöd för nya skogsbruksplaner tas fram som klarar dessa utmaningar med stöd av inventeringar, analyser, samråd, policybeslut och strategisk planering. Kommunala naturreservat är viktiga för naturvård och friluftsliv men kunskap och goda exempel behöver spridas genom forum eller seminarier. Insatsen innebär undersökning av kommunernas behov och utformning av stöd. *Samordnaren ansvarar för insatsområdet. Åtgärder genomförs i samverkan med kommuner, Skogsstyrelsen, länsstyrelser och Linnéuniversitetet.*

5.7 Bevarande och utveckling av skogliga värdekärnor

Skog med lång kontinuitet och höga naturvärden behöver bevaras och skötas för den biologiska mångfalden som kan upprätthålla de ekosystemtjänster som vi är beroende av. På så vis kan vi också nå de nationella och internationella miljömålen. Vi behöver fortsätta arbetet med det markägarinitierade områdesskyddet genom Nya Komet i samverkan mellan myndigheterna och markägarorganisationerna. Kunskaperna om Komet och markägarens möjlighet till ekonomisk ersättning behöver öka så att fler markägare och virkesköpare ser bevarande som ett bra val för kontinuitetsskogar och värdekärnor.

Genomförs gemensamt av Skogsstyrelsen, länsstyrelserna, markägarorganisationerna och skogsnäringen.

6 Uppnå balans mellan skog och vilt

6.1 Jobba med Mera tall-metoden i Småland och Ölands alla älgförvaltningsgrupper

Skapa förutsättningar för spridning av mera tall-metoden hos skogsägare, jägare och viltförvaltningssystemet inom respektive län och organisation. Det innebär bland annat att arbeta med fortsatt hög avverkningstakt, föryngring med tall och lägre skador. Även arbeta för att vara föregångare när det gäller att öka mängden övrigt viltfoder. Strategierna ska bidra med att bereda denna fråga plats på arenor och demonstrationsobjekt.

Skogsstyrelsen ansvarar för insatsområdet. Åtgärder genomförs i samverkan med Länsstyrelserna, LRF, skogsbrukets aktörer, jägarorganisationerna.

6.2 Öka samarbetet mellan länsstyrelserna när det gäller information och kunskapsutveckling i viltförvaltning

Det finns behov av att sprida kunskaper om skog, vilt och förvaltning och genomförande av åtgärder för att uppnå balans mellan skog och vilt hos skogsägare och jägare. En viltförvaltningshandbok sammanställs för viltförvaltningsområdena. Insatsen kan även omfatta ledarskap och jämställdhetsfrågor i viltförvaltning. Delar av materialet ska även kunna användas i andra delar av vilt och skogsförvaltningen.

Genomförs inom Länsstyrelsernas och Skogsstyrelsens ordinarie uppdrag i samarbete med skogsägare och jägarorganisationer.

6.3 Öka kunskaper och kompetens om balansen mellan skog och vilt

Viltekologi är komplext och många faktorer påverkar stammarnas storlek, mellanartskonkurrens och skador på skog. Det behövs mer kunskap, försök och metodutveckling för att bättre förvalta viltstammar och minska skadorna på skog till uppsatta mål. Kunskaperna behöver också nå de som praktiskt arbetar med skogsbruk, jakt och viltvård. Strategierna ska verka för ökad forskning om vilt, foder och skador som är relevant för småländska förhållanden. De ska även verka för metodutveckling för mätning och att pedagogiskt åskådliggöra viltets påverkan på vegetationen.

Samordnaren Länsstyrelser och Skogsstyrelsen ansvarar för insatsområdet. Åtgärder genomförs i samverkan med bl.a. viltforskning, skogsägarorganisationer, jägarorganisationer

6.4 Arbeta för ökad jämställdhet i viltförvaltningens rådgivande och beslutande organ.

Arbeta för att målsättningar om jämn könsfördelning i viltförvaltningsdelegation och älgförvaltningsgrupper uppnås. Insatsen ska fokusera på föreslagna åtgärder i förstudien om jämställdhet i viltförvaltningen; stärka kunskaper i viltförvaltningen om jämställdhet, ledarskap, värdegrund samt arbeta med nätverk och förtydligade mandat.

Koordineras med jämställdhetsarbetet inom strategierna. Samordnaren ansvarar för insatsområdet.

Åtgärder genomförs i samverkan med Länsstyrelserna, Skogsstyrelsen, skogsägarorganisationer och jägarorganisationer.

